

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 frt.
Félévre 3 „
Negyedévre 1 frt 50 kr.

Bérmertelen levelek csak
ismert kezektől fogadhat-
nak el.

Kéziratok nem adhatók
Vissza.

Egyes szám ára 20 kr.

A nyilatkozás minden gar-
mond sor díjja 20 kr.

ZEMPLÉN.

Társadalmi és szépirodalmi hetilap.

(Megjelenik minden vasárnapon.)

HIRDETÉSI DÍJ:

Minden egyes szó után
100 szóig 2 kr.
Azonfelül 1 kr.

Kiemelt, díszbetűk s kör-
zettel ellátott hirdeté-
nyekért természetesen
minden centimeter
után 3 kr. számítottak.

Állandó hirdetéseknek
kedvezmény nyújtatik.

Hirdetések a „Zemplén”
nyomdájaiba küldendők.

A pénzügyi köréből.

A vidék legrégebbi pénzügyi társasága a s.-a.-ujhe-
lyi takarékpénztár e hó 21-ik én tartá évi rendes
közgyűlést.

E közgyűlésnek nem jutott osztályrészül
azon kellemes feladat, mint a minő elődeinek:
hogy egyszerűen a dus osztalékok kifizetését
szavazza meg; e közgyűlésnek számos évek
hibái, az általános nyomoruság következményei
s egy az intézet bizalmát birt tisztviselője, a volt
főkönnyelő, bűnös mulasztásai és visszaélései kö-
vetkeztében újabb bekövetkezett veszteségek
és az ez évben érvényesült visszahatás kellem-
etlen utó következményeivel kelle elszámolnia,
— határozataival a multak felett bírálatot mon-
dania s a jövő egészséges fejlődésének útját elő-
készítenie, alapját megvetnie.

Ez évben először történt, hogy a mérleg
nem nyereséget s osztalékok tüntetett föl, de
üzleti veszteséget, mely mellett a részvényesek
a lefolyt üzleti évre csupán a részvénytőke utáni
alapszabályszerű 6% kamatra számíthatnak.

De bár ezen körülmény a mult évek ked-
vező és nyereséges eredményeihez képest le-
hangoló lehetett, bár a kedélyekre nyomott
hatást gyakoroltak az intézetért veszteségek
s a volt kőnyelő az intézet régi hírnevét s
hírelt minden oldalról annyira bearnyékolt visz-
szalései; — azonban kettőből meg kelle a rész-
vényeseknek győződniök: először, hogy a lefolyt
év az intézet reorganizációjának forduló pontját
képezi, hogy az intézet a jelenlegi igazgatósága
a lefolyt év folyamán igen sokat tett, mi a régi
mulasztásokat helyreütni van hivatva s hogy a
kedvezőtlen mérleg is leginkább annak követ-
kezménye, hogy az igazgatóság kötelességének
ismerte, semmit el nem titkolva, a vagyoni
helyzetet egész nyíltságában tárni a közgyűlés
elő, a kétes váltókövetelések s a behajthatlanokká
vált hátralekös kamatok teljes leírását ajánlani s
minden kóros állapotot a maga meztelenségében
feltüntetni; s meg kelle másrészt arról is győző-
dniök a részvényeseknek, hogy az intézet vagyoni
állapotára vonatkozólag, a volt főkönnyelő vizsgá-
lati fogságba helyezése folytán beállt panique kö-
vetkeztében s egyébként is mesterségesen s ti-
tokban terjesztett gyanus hírek tulzottak valá-
nak, hogy az intézetnek melynek nemcsak alaptőké-
je sértetlen, de a nagy leírások után is tekintélyes
tartalékkal fog rendelkezni, mely hogyha a
nyugdíj-alap is hozzá csatolattik mintegy 3 ezer
forintra fog rugni.

Ezekhez képest hozta meg határozatait a
közgyűlés midőn a mérleget csekély formai mó-
dosításokkal elfogadta, az igazgatóság és felü-
gyelőbizottságnak a fölmentvényt kiadta s több
oly intézkedést tett s hagyott jóvá, melyek
mindenesetre jelentékeny hatással lesznek arra,
hogy ezen előbb oly virágzó s a város és vidék
közgazdasági életére oly jótékony befolyást gyako-
roló intézet új lendületet nyerjen, veszteségeit
kiköszörülje s jó hírnevét teljesen visszazserze.

Igy tudomásul vette a közgyűlés, hogy a
lefolyt üzleti évben a rég óhajtott kettős francia
könyvvitel teljesen keresztülvitetett; — a folyto-
nos és szigorú váltóbírálatok egész pedánsággal
behozattak; a régi főkönnyelő helyett egy ügyes
s derék főkönnyelőt nyert az intézet.

Nyomárkay József részvényesnek, ki egy
szép előterjesztésben fejtegeté az okokat, melyek
az ez évi kedvezőtlen üzleteredményt szülték,
több igen helyes és szakavatottsággal indokolt
indítványa elfogadott, így p. o. az intézet in-
gatlainak kezelése s értékesítésére nézve; az in-
tézeti tisztviselők közötti munkamegosztást s
kiadás megtakarítást s a tőke kamatadó és szá-
zalék kiszabásánál eszközölhető megtakarításokat
illetőleg.

Koós Károly felügyelő-bizottsági tag indítvá-
nyozni, hogy tekintettel az intézeti peres követelé-
sek nagy összehalmozódottsága s az így lekötött
tőkékre, valamint a tág üzletkörrel bíró intézet szá-
mos perenkívüli jogügyeire a jelenlegi intézeti
ügyvéd mellé még egy intézeti ügyvéd is alkalm-
maztassék: a közgyűlés jóváhagyólag vette tu-

domásul az igazgató jelentését, miszerint az igaz-
gatóság e tekintetben már intézkedve egy ily
második ügyvédi állomás teendővel Hornyay Kál-
mán ügyvédet bizta meg.

Az eddig egybegyűlt nyugj-alapból 15
ezer frtnak a tartalékalaphoz leendő csatolása te-
kintetéből szükségessé vált alapszabály módosi-
tás céljából egy rendkívüli közgyűlés összehívása
határozottat el.

Ezenkívül több indítvány tétellett s hatá-
rozat hozzatott, a melyek, ha érelyesen s követ-
kezetesen valósíttatnak a jövő évi közgyűlés
ismét az intézet erősödése — s emelkedéséről fog
tudomást szerezhetnk.

Gazdasági levelek.

X.

Évek óta figyelemmel kísérem a gazdasági
egyesületek működését és azt tapasztaltam, mikép
ezen fölötté fontos egyesületek kérdése mind-
annyiszor előtérbe toltul, a hányszor mezőgaz-
daszatunkat egy-egy csapás, vagy kalamitás éri;
míg ha a jó ég, áldásának bőség szaruját kiüríti
a magyar Kánaán fölött: megfélemedkezünk bizony
mi arról a magyar közmondásról, hogy. „A ki
nyáron nem gyűjt, — télen nem fűt.”

És mit bizonyít ez? Azt, hogy a gazda-
sági egyesületek hivatva vannak s kell is, hogy
hivatva legyenek arra, hogy a mezőgazdaság,
mint az ország elsőrendű és legeslegfontosabb
ipara üzemében, szóval, tettel, példával, kijelölni
iparkodjanak azon ösvényt, melyen az ezen
ipart üzök haladva, illetőleg az egyesületeket
követve: a mezőgazdaszatot a tudomány, az
okszerűség és a minden eshetőséggel, emberi
véges előre látással, — számolni tudó körültekinté-
ssel, — vezethessék.

De mit tapasztaltunk idáig? Azt, hogy a
legüdvösebb szó is csak röpke szó, a legüdvösebb
eszme fejtegetése is csak — írott malaszt maradt
és marad a nélkül, hogy a mezőgazdaszatot
üzök nagy tömegére hatott volna, vagy hatna.
A nagy tömeg ha tanult is valamit, ha tett is
valamely üdvös változtatást gazdaságának veze-
tésében: azt nem attól tanulta a ki ez üdvös
eszmét hirdette, proklamálta; hanem attól a
kinél arra nézve gyakorlati példát látott. Mert az
„Exempla trahunt”-nak minden emberre, de kü-
lönösen a népre nézve, van értelme.

És ebből mi az üdvösséges tanúság? Bizo-
nyosan az, mikép ha azt akarjuk, hogy mező-
gazdaságunk, a minden tisztán gondolkodó fő
által belátott reformokat keresztül vihesse: első
sorban a gazdasági egyesületek hivatnak arra,
hogy maguk is tényleg gazdálkodjanak és jó pél-
dát mutassanak a népnek arra nézve, miképen
gazdálkodjanak ma már, ha a mezőgazdaságból
megélni, — a minthogy megélniök kell — akar-
nak? és csapások bekövetkezése esteiben is,
mik mindig voltak és lesznek is koronként, —
egy-egy terméketlen év ne juttassa a magyar
gazdát a magyar Kánaánban, az inség, az éhség
kétségbejítő örvényének szélére! Mert bár csap-
pás után, csapás ért bennünket; de ott, a hol
ma állunk, még sem lenne szabad állanunk! ha
mezőgazdaszatunkat úgy vezettük volna, mint
üzünk, vezetnünk kellendett!

De, hogy tárgyamtól el ne térjek, hangsü-
lyozom meg egyszer, mikép ha azt akarjuk, —
a minthogy kell akarnunk, — hogy gazdasági
egyesületeink a magyar mezőgazdaság emelésé-
nek tényezői legyenek: az idáig kifejtett inkább
szellemi munka-körbe, az anyagit: a mezőgazda-
sági üzem gyakorlati üzését is föl kell vennünk.
Azaz: gazdasági egyleteinknek saját gazdasággal
is kell bírniök, mely gazdaságokban példából
lássa a nép, miképen kell gazdálkodnia?

Ez az eszme, nem új; de létjogát még
idáig semmiféle ékesen szóllásnak kétségbe vonni
nem sikerült. Legfőbb ideje lenne tehát megva-
lósítani most, midőn egy fölől mindnyáján belá-
tjuk, mikép csak példákkal hathatunk népünkre,
más fölől soha alkalmasabb időpont nem volt

arra nézve, hogy a gazdasági egyletek saját
birtokot vegyenek; mert a földnek, a birtoknak
alacsonyabb ára talán soha sem volt, de ne is
legyen!

És ki merné azt hinni, hogy Zemplén me-
gyének müvelt mezőgazdái között ezer nem
találkoznék arra nézve, hogy 100 frtos részvény-
nyel olyan tagja legyen a gazd. egyletnek, ki
egyszersmind részvényes társ is lenne és az így
befolyandó 100,000 frtért birtokot venni segítne
a célból, hogy azon a gazd. egylet saját gaz-
dálkodást vezessen és rajta a szakértelem, tudomá-
ny és tapasztalás minden vivmányát érvé-
nyesítse?!

E gazdaság vezetése sem járna annyi ne-
hézséggel, mint némelyek hinni szeretik; mert a
jól berendezett kis gazdaságot a felügyelőbizott-
ság vezetése és ellenőrzése mellett, épen oly
jól elvezetné egy hivatalnok, mint akármelyik
jól berendezett urasági birtokot.

Lehet, hogy lennének évei ezen gazdaság-
nak, midőn alapítói a törv. 5—6%-nyi osztalék-
ban sem részesülénék; de merem hinni, mikép
több évi átlagból, az illő perzent is kikerülne
osztalékképen. És beláthatlan hasznot okozna
az által, hogy jó példája által hatva a népre,
illetve, oktattva azt: mezőgazdaságunk emelésére
nézve többet tenne egész könyvtárak, versenyek,
talajjavító intézmények és rétmestereknél!

No de hát én csak úgy szóltam a tárgyhoz
a mint tudtam: a ki jobbat, vagy jobban tud:
mondja el! Eszme, eszmét szül s ha talán ezen
általam felújított, magával hozta légyen is halotti
bizonyítványát: születhetik egy új, egy más,
mely hasznára válhatnék mezőgazdaszatunknak.

K. K.

S.-a.-Ujhely, márcz. 25.

Igen tisztelt szerkesztő ur!

Ugy gondolom, nem egészen érdektelen dolog
a „Zemplén” közönségére nézve a zemplén-vidéki
ügyvédség léte s helyzete és ehhez képest fog némi
érdekkel birni oly tartalmu néhány sornak közzé-
tetele is, mely ezen ügyvédi kar testületi életének
egyik mozzanatát s ez által kicsiben az ügyvédi
kar helyzetének képét kívánja feltüntetni.

A kassai ügyvédi kamara 1879/80 évi köz-
gyűlésének lefolyását kívánom pár sorban leírni.

E közgyűlés a kassai városháza tanácsster-
mében f. hó 14-én delután tartatott meg Boross
László kamarai elnök vezetése alatt. A tagok főleg
Kassáról szép számban jelentek meg, de a 40—50
tagot számláló gyűlésben körülbelöl 6—7 tag által
képviseelve volt a zemplénmegyei ügyvédi kar is.

A tanácskozás s határozatlatozatal első tárgya
az igazságügyministerhez intézendő szokásos évi
jelentés megállapítása volt. E lényeges tárgy
ezuttal meglehetősen röviden, mondhatni: sommás
uton intéztetett el. A jelentés tervezete, mely a
tagoknak már a közgyűlés előtt előre meglelt
küldve, a kamara ügyforgalmának rövid kimutatása
után az előbbi évi jelentésekben foglalt tapasza-
lati s jogreformi előterjesztések teljes mellőzésével,
egyszerűen annak hangsúlyozásával záródott le:
hogy a kamara az ügyvédség és a jogszolgáltatás
más tényezői életéből semmi tapasztalatot s a
kívánatos reformok iránt semmi véleményét sem
terjeszt elő ezuttal s nem egyszerűen azon okból,
mert évek sajnos tapasztalata a kamarát arra ta-
nitja, hogy az igazságszolgáltatás és az ügyvédség
érdekében sürgősen szükséges intézkedések megte-
lete iránt tett számos fölterjesztése illetékes helyen
legkisebb figyelemben sem részesült, minélfogva
hasztalan ismétlésekbe bocsátkozni, legkisebb ked-
vet sem érez. A lehető legerélyesebb hangon irt
ezen jelentést a közgyűlés némi vita után módosi-
tás nélkül elfogadta mintegy ezzel kívánván nyi-
latkozást adni a feletti méltó neheztelésének, hogy
az ügyvédség érdekében annak többrendű sérelmei
orvoslására a kormány és törvényhozás részéről
évek óta semmi sem történik.

Ezután a számadások megvizsgálása s a költ-
ségvetés megállapítása következett, mely tárgyak

magukban véve igen kevés megbeszélési valót adtak volna, ha össze nem fűződik azokkal egy fényes alkalmi kérdés. Az évi tagsági díjjak fizetése körül több tagtárs részéről tapasztalt fizetési vonakodás ügye merült fel s az idők jele, hogy a kamarai közgyűlés díszes társaságának figyelmét a gyűlés tartamának felén át foglalkoztatta. E tárgyban meglehetősen zajos vitakozás után a határozat végre az lett, hogy a közgyűlés maga részéről is elfogadja, sőt erélyesen is fogantatosítani kívánja a választmány azon már régebbi keletű határozatát, hogy a tagsági díj fizetésére vonakodó kamarai tagok mint bízalomra érdemtelenekek ellen a kamarai választmány fegyelmi eljárás útján járjon el. Ezen és az első helyen említett tárgy vette igénybe csaknem az egész együtt ülést s e tárgyak nem valami lélekemelő hatásának tulajdonítható az, hogy azok után az aradi kamarának a perrendtartási törvényjavaslat tárgyában kelt átirata minden tanácskozás nélkül egyszerűen felolvasatott s tudomásul vétetett. Az igazságszolgáltatás s az ügyvédség állapotáról e gyűlés eredménye is sivar képet nyújt, a melyben egyetlen vigasztaló vonás még csak az, hogy az ügyvédi karban él még némi közszellem s az működésével végre is kiküzdí a kar jobb jövőjét. (E.)

Reflexiók.

II.

Sárospatak, 1880. márcz. 23.

Legközelebb — szives olvasóim — Patakra hívtam önöket egy körszemlére. Induljunk tehát. Tekintsék meg utunk kezdetén csinos berendezésű szépészeti muzeumunkat a ref. főiskolában. Bokor Tamás ur oly szeretetre méltó csevegéssel fogja önöket kalauzolni a művészet alkotásai között, miszerint a „Milói Venus”, „Jupiter, Diana, Herculeszobrok”, „Raphael”, „Michel Angelo”, „Rubens” stb. remekeinek megtekintése közben észre sem veszik, hogy egy aethetici lecczket vettek tőle. S ha ő mondaná sem hinnék el neki, hogy észjogot is tanít.

Nézzék meg aztán gazdag könyvtárunkat. Önök, tánczedvelő hölgyeim, — becsülsék bár sokra a könyveket is — belépésükkor először bizonyosan arra gondolnak: Mily pompás volna e tágas terem parquettjén táncolni! Oh, mily hosszú tour esnék azzal, kit kedvelünk s a terem közepén is ott hagyhatnók azt, ki terhünkre van, vagy kit büntetni akarunk; ugyis jó hosszú. Aztán a mama, vagy a garde-de-dame örökdedése sem zavarna, ha a kegyelt ifju leküzdve tartózkodását — vallani akar. Oh a mamák igen jól látnak! De itt tudom látszövön sem sikerülne mindég a „suprema inspectio” (könnyebben Turóczban az evang. autonomiánál.) Nem szólok az olyan esetről, midőn már — „a mama se bánja.” — „Ah mily kitünő páholyokat lehetne rögtönözni azon a karzaton!” De figyeljünk. Szinyei tanár s könyvtárnok ur megneheztel érte, hogy ily megjegyzéseket teszünk az alatt, míg ő a nevezetességeket sorolja elő. Közös generalisnak, kit 49-ben nem degradáltak közbakának, mutatja a Savoyai Eugen arczképét s figyelmét — különösen a II. Rákóczy Ferenczére hívja fel, a melyen szinte szikráznak a honfi tüztől a szabadságharcz e nemes alakjának szemei. Papnak mutatja az egyetlen lengyel bibliát, (melyet a lengyelek is itt másoltattak) vagy a Komjáthy: „Szet Pál leveleit” 1532-ből. Örömet megáll vele (kivált, ha rövidebb a „Mi atyánk”-ja) a XIV. Kelemen pápa arczképénél. Hogyan érdemlé ki a szentatya, hogy odaajutott a kalvini egyház és tanügy fő pártfogói, bájnokai közé? Meghalljuk ezt is: „Eltörülte a jezsuiták rendjét.” Jön egy paedagog: „Ezt nézzük kérem alásan, ez Comenius (családi nevén Komeneky) Ámos.” (Ez is „Könyv” lesz, szlávul. S így két jeles „Könyv” volt.) európai híru tanférsu; — ő emelé a XVII. század 2 ik felében a pataki iskolát oly virágzásra, hogy külföldről is voltak növendékei. Morva születésű, később a cseh- és morva testvérek püspöke. Meghívták Angliába is, hogy ott a tanügyet szervezze. A svéd iskolákat is ő reformálta. A Rákóczy meghívására 1648-ban jött Patakra. Ez Lorántfy Zsuzsánna. Az elébb nevezett Rákóczy neje. Ez Paloczky Horváth Mária kegyes jótévi az iskolának. Előszedi ő aztán az avas pergameneket, poros kutyabőröket, molyos chronikákat, codexeket. Oly szépen van festve némelyikben az a törött sarku betű. Istenem mennyi türelem! Ennyit csak oly ember irhat s elmélkedhetik, kinek nincs felesége s csivalgyó porontyai! Hát ilyenek is körmölték többnyire ezeket: „szerzetesek.” Talán betűiket is azért nem döték előre, azért oly egyenesek, hogy századokon át előre ne bukjanak; szilárdan állva támasztott sarkukon: megörizhessék a tudományt.

Kapunk Sz. urtól „Korpus Jurist” Matóczy Telegdítől — Gegussig; históriás éneket, Tinódyt, Gyöngyösyt, Gvadányit... csaknem mindent Ilosvay: „Toldy”-jától — Arany: „Toldy”-jáig. Még Bessenyeinek egy általa felfedezett addig ismeretlen munkáját is. Kapunk mindent Meliust: „Her-

barium”-ától — Buzánk: pályakoszorus „Cultivarált növényeink betegségei”-ig; Bonfintól — Tar-nóczynk: „Dióhéj”-áig; Párizpapai: „Pax corporis”-ától — Kun Zoltánunk: „Pneumatikus gyógykezeléseik.” Még az ének-buvárnak is kegyébe nyomja a „Nagy graduált s ha jó kedvé van, maga is elfújja a régi, bus „Rákóczy nótát.” Nagy kincs ez! Nem is tudja talán egyéb az országban, csak Szinyey ur, meg a mi jó, öreg Botka Bátyánk. Neszét vette ugyan már ennek is az a kutató Thali Kálmán. S elpironkodott, hogy ő a Rákóczy korból csak beszélni tud s dalolni nem. E nótáért közvetve Sz. urhoz fordult tehát. Sz. ur a fülebe dudolta a zongora nem kisebb emberének, mint a mi Nagy Józsefünknek. Ő kottára tette. Thali így megkapta s a postáról bizonyosan tüstént „Erkel”-hez futott vele, lecczket vett a „bus Rákóczy”, -ból s e mellett kesereg most, ha elbusul „a papi befolyás” felett és „Fraknóy” elől a csengő poharak s a Rákóczy kor derék magyarjainhoz menekül.

Tehát mondom Sz. ur ad mindent. A kivánt munkát hozza hirtelen, ő annak a 10,000 kötet könyvnek élő catalogusa. Szökdel is olyan jártassággal szekrénytől-szekrényhez, földszintről emeletre, mint jó boltos a maga üzletében. De nem is hagyják ez ismeretét benne veszni; most megbízták a könyvtár rendezésével s rendszeres leltár készíttéssel. Míg a rendezés foly, addig a könyvtár a közönség számára nem is lesz nyitva.

„Oh mily unalmas lehet most rosz időben azon a Patakon annak, aki átolvasta már a kis házi könyvtárt! Szinte hallom, mily hirtelen késsen vannak hölgyeim e váddal, mint minden olyannak elhívásával s terjesztésével a környéken nagyon sokan, ami Pataknak levon s amit szokásaként végtelen nagyitva hord szét a hir. Ne siessünk tehát itélni; mert Patakon azonkívül is, amit kiki megszerezhet kedvencz íróitól, van mit olvasnunk. Tudunk mit tenni, ha sehova sem mehetünk, senkit nem várhatunk. Mert a főiskolai nagy könyvtáron kívül 3 könyvtár elégíti ki olvasási igényünket. Névszerint: az akadémiai, a gimnaziumi és egy kölcson könyvtár. Hogy férhetünk a két elsőhöz? Ezekből lehet kivenni bizonyos díj mellett is. Nem nagy jövedelem foly be ebből; e bevételi rovatjukat ifjaink magunk apaszjtják le. Lássuk mi módon?

A fiatal ember érez; mert... „A virágnak megtitlani nem lehet...” Sejtetni akarja rokonszenvét, megismertetni izlését, felfogását; szóval: egyéniségét. S mindezekről nem szólhat. Ha erős lelki küzdelem után spegeve benyit is az ajtón s a kölcsonos zavar elmúltával megindul a beszéd azon a mondkán, mit az uton annyiszor elgondolt: a legközönyösebb társalgással telik el az idő. Oh ki lehet szellemtelenebb, gyávább, mint aki szeret, ábrándjai tárgyának körében — s főleg akkor, midőn még messze a — czél. Nyilatkozni, szólni a tárgyról, ami egy-lyb eszméit mind háttérbe szoritja s egyedül van napirenden: nem lehet... Hogy értesse meg magát?... Segit ebben a véletlen.

„Oh, hallja ön” — szól a kedves hölgy mit sem sejtve — „tegnap majd megölt az unalom. Egy barátnémat vártam s a kellemetlen időben nem jött. A tilinkóm elhasadt. Nem tudtam mit csinálni.” „Nem volt olvasni valója?” — kérdi az ifju. „Nem ám! semmi új; a naptárt vettem le s végig olvastam még a vásárokat is.” „Ha elfogadja, én ellátom nagysádat kedves olvasmányokkal.” „Oh örömmel, — nagyon köszönöm.” Az ajánlat el van fogadva. A fiatal ember boldog. Több alkalma van a vitre s kiválasztja azon munkákat, melyekben elég helyzetére illő van. Egy „hangzatos czim,” egy „szép elvet rejtő gondolat a szerelem philozophiájából,” (melyek persze mind, ami malmunkra hajtják a vizet) mily jó eszközök arra nézve, hogy — ami szívünket nyomja, értésül adjuk. „Rejtett seb,” (mit az év) „Várt leány várat nyer,” (ő is csak 4—5 év múlva nősilhet) ezeket csak czimükért is elviszi. Ha kérőt sejt a háznál. ekkor aggodalmi jelzésére, mily kapós e hely. „Ha fájáról leszakad a levél, mindegy már akkor neki, akár merre fujja a szél.” Tudná csak jó fiu, hogy: „A nő szerelmét nem szokás koldulni, hanem meghódítani.” A lányka haragudott, még azt is mondta, hogy ő azt a fiut gyűlöli. Már valahogy kibékültek. Épen remek egy vonatkozás lesz: „A nő gyűlölete csak a méreggé vált szerelem, de akkor is szerelem.” Ily helyek persze mind aláhuzva, vagy a levél szöveget megfűlve. Lehet ugyan, hogy e könyveket a mamák is elolvassák. De se baj; az a kis irka-írka fel se költi gyanujukat. Legtöbbször még a lányka olvassa, fennhangon. Átsiet ügyesen, észrevétlenül az üzenetszerű sorok. S ha tán kissé arczába szökik a vér, olvasása szakadozott s a mama kérdi: „Mi bajod kedves leányom?” — kész a felelet: „kifáradtam édes anyám.”

Hát ezen az uton, de még a legönzetlenebb szivességből, udvariasságból, öcsémuram a német-asszonyok, bátyámuramnak... sok könyvet hordanak ki a fiatal emberek az ifjusági könyvtárak-

ból is. E könyvtárak becsét az tudja, ki vidéken látta, mily kapós, mily vándor utakat tesz meg egy olvasókönyv.

Tehát azért, hogy a nagy könyvtár ajtaja be van zárva; csak nézni nem, de olvasni most is lehet Patakon. De mi nézni akarunk. Nyissunk be szives olvasóim egyuttal a szép berendezésű tágas új tantermekbe és hasonlításuk össze számos első rendű állami tanintézet helyiségeivel (pesti egyetemi régi tantermek, műegyetem stb. hagyjuk a többi) s meggyőződünk felőle, hogy Patak e tekintetben felettük áll. Tanerők tekintetében és több dologra nézve is tehetnek egy pár össze-hasonlító megjegyzést, saját közvetlen tapasztalatunk nyomán. De ez nem tartozhatik czikkünk keretébe. E helyett inkább lépünk be a

Természettani szertárba, Zsindely tanár urat ép itt találjuk; krétásan. Nem zavarjuk, óra után lesz, melyen lehozott vagy két tábla igazságot, fujja egyet a végén: „Quoderat demonstrandum.” Most szivesen megmutatja szereit s szolgál ezekhez egy kis magyarázattal is. Megmutatja, mire önök hölgyeim valószínűleg kíváncsiak lesznek, az Edison: „telephon”-ját, az elválhatlanok vizsgázt, „phonograph”-ját, miben a Blaháné hangját a gyöngyösi conczertre vitték; a „villanyos szénfényt,” a jövő világítóját. S hogy megmutassa, hogy az a ráfenődött kréta két zsebje körül nemcsak az igazság kutatójának disze; de egyéb fényt is áraszt: elővesz egy darabot belőle s „könyv láng”-ot vezetvén reá kápráztató fényt lövell szemünkbe. („Drumond” fény) Ilyen mellett lehetne ám jobb szemügyre venni a toilletet. Aztán mily érdekes az a gépezet, melyen az égi testek mozgási rendszerét szemlélhetjük. Annak a rezgő csillagos éneke a titka, melyen szép estéken annyit eltűnődünk, itt van; elvesve, láthatóvá téve, a tudomány által. De Zs. ur szereti az életbe vágó dolgokat is. „Nézzék hölgyeim! ez itt „tej, ez eczetsür mérő.” S feltéven, hogy mint jó gazdaasszonyokat érdeklí önöket a — kemencze: azt is elmondja, hogy sül a jó kenyér? Mi uton lesz ez a liszt: keményítő, siker és czukor részeiből? Miért jelei a kelésnek (erjedés) a likacsok? (A czukorból fejlett szénsav felduzzasztja a tészta s ellillanása után likacsokat hagy maga után.) Miért édes a keltetlen, miért savnyu a tulkelt kenyér? (A keltetlenben czukorész marad meg, nem erjedhetvén ez át a tökéletlen kelés miatt borszesz és szénsavvá; tulkeltnél meg a borszesz már eczetsavvá is változott.)

Zsindely ur persze olyat is mond, min kegyetek megütődnek. Elszörnyüködnek felette hogy abban a kedves „czukorban”, mely ozsonájuk izét adja, mely felett úgy sziporkázik a kedély és szellem: ott rejtik az „alkohol”; a bor, ser, szilvaszesz, cognac, arrac, stb. különféle nevé és izü italok vegyrésze. Hihetetlen de mégis igaz; a „czukor:” erjedés által „szénsav” és „alkoholra” oszlik. Önök maguk ugyan azzal élnek s kedvelik; a férfiaknál pedig — kárhoztatják. De Zs. ur kifogásolja az ékszerükben ragyogó gyémántot is, hogy az csak — „szén, jegeces állapotban.” Egyenlő kandalójuk kialudt parázsával, melyen, — midőn végigfut rajta az elhaló utolsó szikra, — annyiszor ott feleldik tekintetüket; mert ebben — tán egy-egy érzésük talál visszfényre... Igen! a gyémánt — szén, mely élenben teljesen elég; — szén, egyenlően azzal, melylyel kegyetek — vasalnak. Nem kétem ugyan, hogy önök, mint jó magyar nők eddig is foglalkoztak, vasaltak. A De Garando Autonia k. a. kedves felhívása (Fővárosi Lapok) óta pedig — valószínű hogy nagyobb tüzzel vasalnak. S e buzgalmuk, tudom, sokszorosan fog nőni akkor, ha Zs. ur emlékübe hozza, hogy abból, mi vasalójukban izzik, — kedvező körölmények között gyémánt is lehetett volna; azaz: hogy önök — gyémánttal vasalnak. Azon becses himzvéseket legalább, melyeket a női munkabazárba fognak beküldeni, semmi esetre sem bízzák másra.

Hallunk aztán a — „hőtan”-ról is. Zs. ur azt mondja Bacs után, hogy a „melegség mozgási tünetény.” „Igaz!” mondják erre önök hölgyeim. De ki is bizonyíthatná ezt jobban, mint kegyetek. rólunk elvont adatokkal? Midőn előnti szívünket a meleg mit önök gyújtottak, s hevilünk mennyit mozgunk, ténfergünk ablakaik alatt?... Ez argumentumért nyerünk is Zs. urtól rögtön egy vigaszt: hogy a hidegség alatt is ott „lap-pang” sokszor a „meleg”, megkötötten, vární kell a jó időt, míg „szabaddá” válik. Addig azonban dönthetnek az „elpárolgás” tünetényei. De még a phizicusok is folyton küzdenek az „állandó gázak” ellen. Ám küzdenek; ők az okai, ha a légnemek, miket ábrándjainknál a légből kapunk: „lecsapódnak”, nem bizonyulnak „állandó”-aknak. — Bizony lehűt bennünket Zs. ur; de ha megkérjük: fel is villanyoz.

De látjuk, hogy Zs. ur siet, mint mindég, köszönjük meg készségét s menjünk tovább, koptogtassunk a „Természettajzi muzeum” ajtaján.

Valószínű ugyan, hogy ennek őre, Búza tanár ur nem lesz itt s azon törí fejét otthoz, hogy jutalmazott növényntani munkáját, egy bíráló kifogásainak engedve: népszerűbb modorban írja meg, — mert okult ő is a Herman Ottó:

"Phyloxera"-jának nagykeletén. — De másrészt B. ur nagy ellensége a „rozsdá“-nak („Zemplén“) is; nem engedi, hogy ez muzeumja zárját ellepje.

Mesarthim.

A méh.

Gróss Róberttől.

Ismeretes tény, hogy külföldön, különösen pedig Németország északi részén, számos család életszükségletét, mely épen nem inséges, méhészeti gazdaságuk jövedelméből fedezi. Noha nem lehetséges minden helyen, mindenkinél foglalkozása, a méhészeti gazdaságot oly mérvben művelni, hogy egész családok ennek jövedelméből megélhessenek, mégis kétségtelen az, hogy féligmeddig ésszerű kezeléssel a méhészet mindazoknak kik azzal foglalkoznak kevés fáradság és kevés befektetési tőke mellett számbavehető mellék jövedelmet biztosít.

A természetnek bármely részével foglalkozás már magában igen buzditólag hat és az embert nemesíti s különösen a szerves természet és ebben jelesen a méh-állam megfigyelése. Minő szigorúan szabályzott rend uralkodik a méh-népség egyes tagjai közt! Minő meghatározott a nem fontartására való törekvés? Mily háladátság a méh minden legcsekélyebb neki nyújtott segélyért és mily magas kamattal fizeti vissza a szükség idejében neki nyújtott lat eledelt? Miképpen lenne képes az ember a méh nélkül azon nektárt, melyet a természet megszámlálhatatlan virágban élénk tár, értékesíteni, eltekintve attól, hogy némely iparág a viasz nélkül nem is létezhetne! Mindezek mellett a méh kevésbé követhető az összes házi állatok közt, tehát részünkről a legnagyobb figyelmet méltán megérdemli és mindenekelőtt tenyésztése a legrationalisabb módon lenne kezelendő mint ez a legtöbb esetben hazánkban nem történik. Az ez iránti mozgalom megindítása célja ezen cikknek.

Kinek lehet és kinek kell a méhészettel foglalkozni? Mindenki foglalkozhatik méhészettel, mert szükség esetben egy méhkas még a padlásán is föllátható; leginkább pedig foglalkozniok kell: kertészeknek, erdészeknek, bérlőknek, gazdáknak, szőlőtulajdonosoknak, különösen papoknak és tanítóknak, kik a méhekkeli érintkezéskor végtelen buzditást nyerhetnek a rájuk bízott fiatalság kedélyének nemesítésére hatályosan befolyani.

Hol lehet méhészettel foglalkozni? Kevés vidék van szép földünkön, a hol a méhészet egyáltalában véve lehetetlen volna; mégis soraim céljának határát lépni át, ha a méhészetre hasznos és káros vidékeket tekintetbe venném és az egyik vagy másik melletti körülményeket sorolnám fel, miért is itt csak Ujhely környékét, mint minket leginkább érdeklőt, akarom figyelmem tárgyául venni.

Az itteni méhészeket hallám, hogy az itteni környék a méhészetre nézve roszt. Bocsnat uraim! Az ellentmondás ildomtalanságát engedjék meg, minthogy két évi helybeni tartózkodásom alatt nem voltam vak, hanem a természeti viszonyokat, az itt szokásos ültetvényeket különösen megfigyeltem és tanulmányoztam, mik engem az ellenkezőről győztek meg. Ujhely környéke noha nem kitünő, de igen jó a méhészetre nézve.

Mit is igényel a méh háztartása számára? Vizet, alkalikus anyagokat, gyantákat, virágport és cukor anyagokat. Mindezt a méh elég mennyiségben találhatja a vidéken. A szerint a mint a természet által ezen anyagok rövidebb, vagy hosszabb ideig nyújtatnak a méheknek, középszerű, jó, igen jó, vagy kitünő legelője van belőlük. A méhek ezen környéken, hol erdő és mező közelben van, gabona és repce ültetettik, a legtöbb löhere nemek műveltetnek, részben vadon tenyésznek, sok gyümölcs és szőlő terem, a legkorábbi tavasztól a legkésőbb őszi szakadatlanul alkalma van kifogyhatatlan gyűjtési képességét kielégíthetni, csak az itt uralgó szélvizek nem engedik meg, hogy ezen vidék kitünőnek nevezhető volna a méhészetre nézve. Ez által azonban nem állítható, hogy a méhlegelő javítására még igen sok nem történhetnék. A gazdák figyelmeztetendők lennének, minő előnnyel alkalmaztathatnék a tatárka (Polygonum fagopyrum) tenyésztése. A tatárka, a rozs vagy buza száruk közé ültetve kitünő eledelt ad, ugy, fris, mint száraz állapotában a házi állatok részére és ez még a legsoványabb homok talajjal is megelégszik, sőt az ilyen még legfontosabb a méhre nézve, minthogy ebben legjobban mézel. A kopasz dombok, a miken már semmi sem akar nőni lyeum barbaricummal ültetessenek be. Egyetlen egy üres hely se hagyassék a környékben hárs, juhar vagy gesztenye fa nélkül, mert minden fa javítólag hat a légre, a sorok a földet között gyümölcs, vagy akác-fával, nyár fával, lennének beültetendők, melyek hasznos cikkekkel dolgozhatók fel. A földek közti fák, eltekintve, hogy a környéket diszítik, mindenkor

előnyösen folynak be a növényzetre, Elmocsárosodott rétek kosárfűvel ültetendők be, melynek nyese a tulajdonosnak szép hasznót hajt.

A szőlőkben, különösen a borházak körül a syriai selyem növény (asclepias syriaca) lenne tenyésztendő, mely nemcsak különös haszonnal bír, hanem még dus méztartalmu is. E növény élvelő, homokos kevésbé jó talajban is nő, 6—7 láb magas szárat hajt, melyeken júli—október havakban 50—60 halvány rózsaszínű telt virág díszlik, melyek rendkívüli méztartalma kora reggeltől késő estig borsó nagyságu cseppekben válik ki. A magtokok gazdag mennyiségben tartalmaznak finom selymet, mely mindig keresett cikk.

Megjegyzem, hogy Francia- és Olaszországban, hol leginkább az állati selyem termelés üzeték, közel 50% ezen növényből lesz nyerve. A száruk őszzel lenyesetnek és finomabb szálat adnak, mint a kender, és éjszaki Németországban ruházat készítésre kiterjedt alkalmazást nyer. Kisértekepen házi kertem részére néhány aselepias syriacát hozattam,

A méhlegelő javítására itt fölhozottak, még korántsem igényelhetik a tökély megközelítését, itt csak megérintve lett, hogyan párosítható a kellemes az előnyössel.

A fölsoportokon kívül a méheknek még lakás is van szükségére, de ám legkevésbé sem pompás lakásra, csak e lakás a méheknek védelmül szolgáljon az időjárás szeszélye ellen. E fölül engedtessek meg nekem egy második cikkben közölni nézeteimet.

Fordította:
Wolfsgruber.

Felhívás.

A s.-a.-ujhelyi önkéntes tüzoltó-egylet működő tagjainak, — mely hat évi fenállása óta életrevalóságának — s nemes törekvésének annyi jelét adta, fogadalmá ez évben lejárt.

A parancsnokság ennélfogva az egylet újra alakulására határnapul a tornacsarnokban f. évi márcziushó 29-ikének (Husvéthétfő) délutáni 2 óráját tűzte ki:

Azon reménnyel vagyunk, — hogy ugy a régi egyleti tagok, — mint mindazok, kik az egyletbe ujabban belépni kívánnak — azon magasztos cél által, mit az egylet zászlójára tűzött, — a tekintetben meg vannak győződve, — hogy a város közönsége által annyira kiemelt és pártfogott egylet további fenállását tömeges belépésekkel biztosítani erkölcsi kötelességök.

Felkérjük tehát, — hogy e végből az őr-tanván elhelyezett aláírási iven belépések óhaját névaláírásaikkal tudatván — az alakulási közgyűlésre a fenti határidőben megjelenni sziveskedjenek.

A gyűlés tárgyai:

Fogadalmó tétel-, fő-, al-, mászó-, szivattyus rendfentartó parancsnokok, gyakorló mester, — vizmester, — segéd tisztek, — fő és alszertárnok, — pénztárnok, lelkész. — ügyvéd és orvos választása.

A rendfentartó parancsnok az osztály által saját kebeléből választatik.

Kelt S.-a.-Ujhely, 1880. márcz. 12-én.

Dókus Gyula,
főparancsnok.

Ifj. Farkas Lajos,
alparancsnok.

Kovalszki Gyula,
I. segéd tisz.

Különlélek.

Mai számunk az évnegyedben utolsó levél, az előfizetések megújítását tisztelettel kérjük.

Az önkéntes tüzoltó egylet ujjalakulására vonatkozó felhívásnak kézséggel adtunk helyet lapunkban, remélve, hogy annak üdvös fogantatja lesz, dacára azon lágymeleget magatartásnak, melyet e jótékony egylet irányában városunk fiatalsága idáig tanusított. Más városokban épen a fiatalság az, mely a tüzoltó-egyletnek a legnagyobb kontingenst adja s nem resteli kesztyűs kezét véssz esetén a személy- és vagyonbiztosításánál be piszkolni. Nálunk egészen az ellenkezőt tapasztaljuk, mert éppen azok vonják ki magokat ezen csekély áldozat alól, kiknek idejük s anyagi helyzetük ezt tenni legjobban megengedné. Igen sokszor láttunk a tüzeseteknél e fajta „uri embereket“, kik nők társaságában a más szerencsétlenségén nevetve beszélgettek, — holott teendőjük és helyük a tüzoltók sorában lett volna. A polgárság dicséretre méltó kivétel képez s igazi lelkesedéssel szolgálja az ügyet, pedig a létért való küzdelem ideje és erejéből igen keveset hagy fel egyéb célok istápolására. Lesz még alkalmunk e tárgyra bővebben visszatérni, de először bejárjuk az alakulás eredményét, mely ugvis küszöbön van.

A tolvajlások S.-a.-Ujhelyben, lehet mondani: napirenden vannak. Az elmúlt hét folyamán négy helyütt próbálkoztak a jó madarak és pedig nem eredménytelenül. A rendőrség ugyan mutat valami kis galvanikus mozgást a kézrekerítésre nézve,

azonban minden siker nélkül. Ily rendőri szervezettel mint a mostani a személy- és vagyonbiztonság városunkban teljesen illuzorius s még örvendhetünk, ha fényes nappal az utcza közepén ki nem forgatják zsebeinket az inség révén nap-nap mellett hozzánk betoluló csavargók. A kuldulás is — dacára a még mindig áldásosan működő népkonyhának — oly nagy mérvet öltött, hogy valóban idegessé teszik az embert örökös zaklatásaikkal még azok is, akikről a fentebbi módon emberileg gondoskodva van. A küszöbön álló munkaidő talán csak végét veti egyszer már ez abnormis dolgoknak, melyek öt hosszú hónapra át a környék mellett a türelmet is ugyancsak kimerítették.

A sárospataki ifjusági tüzoltó-egylet javára dr. Lengyel Endre ur 20 frtot, Desewy Sándor ur 5 frtot ajánlottak fel és fizettek le, Meczner Rudolf ur pedig 5 frtot ajánlott fel. Nevezett egylet kedves kötelességének ismeri a nyáglelkű adományozóknak e helyütt nyilvánosan is kifejezni forró köszönetét.

CSARNOK.

A szinekről

— Vörösmarty „Zalán futásában.“ —
Kovács Jánostól.

(Folytatás.)

Költönket ép és művelt érzelme vezérelvén, fölölelte művében mind a hét alapszint s mellé ragyogó képzelete sok árnyalatot oda bűvölt, ahová épen illik és a hol helyén van.

Vagy nem találjuk-e meg itt a szintelent és tiszta fehért, mint a kedves ártatlanság általános jelvényét?

Itt még a tisztaság aggkört is megjelöli ezzel az „ősz Huba“ személyében, örömmel zeng ennek „szép szöke fodorhajú lánya-Hajnáról“, e leggyönyörűbb, épen azért legkedvesebb női alakjáról az egész nagy művek. De hogy is ne örülne e lánykának, mikor „keble szebb a reggeli hónál, szebb a hattyunál s mint hajnal csillaga oly szép“ nem csak akkor, midőn „hőszin lábának piros talpával leszáll az ifju füvekre“, de mindig.

A fehér alapszínnek sok változatával találkozunk itt, mert míg „fehér paripán lassan vágatva előjött öszbeborult Und“, a szöke Tisza“ mentén szürke és deres lovakon jártak leventéink s „a szelid Hajna fehér kebelén látszott pihegése“ s ki-nyújtott.

„Szép keze tiszta haván ragyogott harmatja szemének“.

A drágagyöngy ékességét, a hattyu fehérségét, az illetelen északi hóhegyével megtaláljuk itt, hol a „főtáptos, Kárel“ hosszu szakálával havas üstöke, bajsza fehérlik és magasan kiderül nagy homloka tiszta szemével, „a zengő táptosok között, kik fölött hamvas felhő jár ide s tova.“

Mindenik színnek közönségesen valami symbolicus jelentése van, nem csoda, ha itt leljük a zöld színt a remény jelzőjeül, tiszta áttetszőségében; itt van oly alakban is, ahogy haragosnak mondjuk. „Hábor testén zöld a ruha“ s olyan Bodroglköz mezősége, „mint a tengernek partján az egekre nőve fa, melynek zöld tetejét villám és fergeg éri.“ „Kárel fekete ruháját zöld rojt ékesíti mint zöld mezőség az erdei tájat.“

A fiatal életkedv, a szerelem, a hatalom és fényelgés színe, a piros, annyi változatos fokbau jelenik meg itt, mint csaknem a természetben. Csupa zaj, küzdelem és üdv közepett mozognak ifjaink, kik bár nyomokon vér fakad, föl sem veszik, hogy a halál kaszája előtt állanak „a véres harczi mezőkön.“

A hős Árpád mindegyik vitézét még a honszerzés magasztos érzülete lelkesíti, addig sok szívet önbaja is sarkal, mint a hadzavaró Ete hőst a deli Hajnáért, ki meglátván őt.

„Mind csak Etét keresé, földet s eget üzve szemével,
S ég, föld szívének Ete nélkül nem vala kellő.“

Ily nyugtalan volt a hős ifju is mindaddig, míg a Bodroglközben össze nem találkoztak, a midőn.

„Néma gyönyörrel néz Hajnára vitéz Ete, némán
A deli Hajna reá s mondhatatlan kéj teli szívet.“

A kard csapása alatt, vagy a röptül nyil nyomán kibugygyanó vér színétől a sötét biborszinig találkozunk itt a pirossal ugy, hogy könnyen megtudjuk különböztetni a „Rémisten rőt haját“. Ármány vérlángu tarjától s kivehetjük a szöke Csaba mellett a lángfűrtöl Prehszkát.

Szépen kitünteteti Árpád hadi sátorát a hármas nemzeti szín, melyek közül a piros mig messze világolt, addig hős urának nyuszt süvegén oly kedves ékesen libegett a fehér kócsagtoll, melynek töve alatt erősítőül

„Reszketeges fénynyel, kelet ékes gyöngye világolt“

ugy, mint ragyogott aranyos pajzsa.

Csillagos szügyü pejlő szökik Lükaon alatt s oly büszke bibor takarójára, mint Viddin hős ősapára, kik közül nagyatját „bibor örlölte.“

Itt ragyog fénye a virágok királynéjának, a

rózsának is s oly kedveltséget ad a hegyi tündérnek, mint igéző szempárja, melyről ezt mondja költőnk;

„Mint a parti virág kékelett szép szemefénye
S kis kerek ajkán a szerelem rózsája mosolygott.“

Előadásom fonalán a végtelenség, a hűség, a vágy és epedés vonzóan kedves színe — a kékhez értem: bemutatom hát azt im azonnal Huba dal-lójának csinos öltözetén, kinek

„Lant vala baljában, himezve mezői virággal,
Köntöse tiszta fehér, kék övvel kötve derékon,
És rózsás koszoruk a fején. Most pengeti lantját.“

s így szól apáinkhoz:

„Nyugton vagytok-e még döntő magyarok? kezetekben
Nem zörög a buzogány, gerely és kard. Bus zivatar
kél...
Keljetez hajh ha későn keltek, hunyjon el inkább bus
szemetek...“

A kerek égnek, mint ragyogó csillagos a napja, úgy tetszett annak kék színe is költőnknek; épen azért gyakorta használja a kék, hol egy öltöny hol pedig a szem jelzőjeül, majd átlátszó tisztaságában, majd oly sötétben, mint a kőkény. Így szól a többek közt:

„Szép dolog a szívnek boldogtalanért is epedni.“
Párducos Árpádnak csendes való képe s szemében
Köny ragyogott, mint kék levelen szép reggeli harmat.
Szép itt a ragyogó nap déli tekintete, kedves
A piruló hajnal s az egek kék színe nap estén
Tiszta kőkény szemedet hollók vájják-e, fehérlő
Ékes tagjaidon férgek lakozása leend-e? stb.

E példákban míg művészileg alkalmazza e tárgyat, bemutatja a kéláng színét is, mely mig vonz és éltet a tavaszi lég délibábos hullama, az öl és halványit, mint dül Habor, kinek „testén a ruha zöld, kaczagánya sötétkék“.

Ha letűnt a nap királyi arca szép kék út-járól, sötétség lép nyomába, mint éjre kél a hajnal pirkadása s virulásra a hervadás.

Sötétkékről szól imént példánk, áthajolhatunk ennek nyomán mi is a fekete színre s mondhatjuk, hogy ez a fehérnek, a világosnak tökéletes tagadása, mint rút a szépek s a rendetlenség a szabályos összhangnak.

A tudósok azt tartják, hogy ha valamely test tökéletesen elnyeli a világosság sugarait, előáll a fekete szín, a zárkózottság, a gyász jelvénye nálunk, miután más népek ezt a fehérrel jelvényezik.

Tulajdonképp a fekete színnek sem mondható; mivel teljesen hiányzik a szín a fekete tárgyakon; a mily jól kifejezik a but, oly jellemzően ábrázol-ják az üres látszat ellenkezőjét. a komoly valót; innen van, hogy a komolyság, az értelmi nyugodt-ság legtöbbször fekete ruhába rejti s hordja önbizalmát.

Mint más színeknek, úgy ennek is többféle foka van. Ha megnézzük a földet, e minden élők tápláló és nyugtató anyját, azt találjuk, hogy képe általában inkább barna, mint oly sötét, minő a sírok éjszakája. A barna csaknem oly kedvesen hat reánk az erő és hasznos tevékenység jelképeül, mint a fényesbarna haj, arcz, üde rózsái felett.

(Folytatása következik.)

Nyilttér.

Meghazudtolás!!

Kállay Lajos helybeli állítólagos könyvárus (mert én tanult könyvárus létemre el nem ismer-hetek olyan valakit pályatársamnak, ki ezelőtt 2 évvel még subiczk s kuimázzal foglalkozott) által a „Zemplén utolsó számában főnököm ellen hozott jellemtelen rágalmaszása, főnököm válaszólni nem fog, mert csak termézetes, hogy oly egyénnel, kit a t. közönség legközelebbi multjából — eléggé ismer,

szóba állani nem tartja érdemesnek, de én részemről reám vonatkozó állítására, illetve miszerint én azt mondtam volna a szóban forgó urnak főnököm nevében. „hogy Kállay bizott meg bennünket a folytatás kézbesítésével,“ azt mondhatom, miszerint az nem más mint egy jellemtelen hazugság, mit a bizonyos ur mindenkor bizonyítani kész.

Sátoralja-Ujhely, 1880. márczius 27.

Gertler Soma, segéd

Lövy Adolf könyvkereskedésében.

Üzleti tudósítás.

Hivatalos

piaczi árkimutatás.

1880. február 26 án.

				frt.	kr.
Buza	100 klg.	sulyu.	1 hect.	14	—
Gabona	100	„	„	12	—
Árpa	100	„	„	9	—
Zab	100	„	„	8	—
Kukur.	100	„	„	9	—
Burgonya	100	„	„	4	—
Borsó	100	„	„	16	—
Leucse	100	„	„	12	—
Paszuly	100	„	„	11	50
Köl. kása	100	„	„	13	—
Vaj	1 liter.	„	„	1	—
Szesz	„	„	„	34 1/2	—
Marhahus	1 klg.	„	„	72	—
Szalona uj	„	„	„	72	—
Sertés-zsir	„	„	„	2	80
Széna	méter mázsza	„	„	3	—
Alom szalma	„	„	„	90	—

Felelős szerkesztő s kiadó laptulajdonos:

BORÚTHELEMÉR

HIRDETÉSEK.

Árverési hirdetmény.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék, mint telegkönyvi hatóság közhírré teszi: hogy a s.-pataki 1933. számú telegkönyvben (4820—4823.) hr. sz. alatt csőd. alatt levő Képes Ferencz nevén álló száva kacsárdoki szőlő borházzal, csúrral és az alatta lévő földdel együtt 3303 frt. kikiáltási ár mellett és a s.-a.-ujhelyi 705. sz. telegkönyvben (6101—6104.) hr. sz. alatt ugyanannak nevén álló felső veres haraszti szőlő a körülte elterülő szilvással együtt 186 frt kikiáltási ár mellett a folyó 1880. évi május 7-én vagy szükség esetére június 9-én mindig reggeli 10 órakor az alólirott telegkönyvi hatóság hivatalhelyiségében csődválasztmányi határozat és csődbírósi jóváhagyás foytán Ujfalussy Endre bírósági végrehajtó által megtartandó önkéntes bírói árverés útján a legtöbbet ígérőnek eladatni fog. Mire a venni szándékozók 10% bánatpénzzel ellátva oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az árverési feltételeket a telegkönyvi irodában vagy a kiküldött végrehajtónál addig is megtekinthetik és hogy a távollevő, vagy ismeretlen tartózkodású jelzőlogos hitelezők részére, ha addig más képviselőről nem gondoskodnának, Enyiczkey Gábor helybeli ügyvéd gondnokul kineveztetett.

Kelt a s.-a.-ujhelyi hiv. törvényszék mint a törvényhatóságnak 1880. évi február 27-én tartott üléséből.

B. Fillenbaum,
kir. törvszéki elnök.

Biringer,
kir. törvsz. jegyző.

Haszonbéri hirdetmény.

Tokaj város főtuczáján fekvő „Mudrány Kuria“ nevezet alatt ösmeretes telken levő vendéglő szabad ital-mérési joggal f. év április 24-től hat évre, f. év április 7-én Tokajban alólirott lakásán, hol az árverési feltételek, melyek egyébiránt t. Vékey Gedeon urnál S.-a.-Ujhelyben is megtekinthetők, — nyílt árverésen haszonbérbe fog adadni. Zárt ajánlatok 150 frt óv pénz mellett elfogadtatnak alólirottánál és t. Mudrány András urnál Szabolcsan.

Komáromy Ferencz
ügyvéd.

Egy 2 szobából álló csinosan butorozott udvari hónapos lakás Szentgyörgy naptól kiadó. Bővebb felvilágosítást kaphatni Pintér Ferencz gyógyszerárán a fő utcán.

Ugyanott 4 dupla ablak és egy dupla üveges ajtó egészen jó karban üveggel ellátva eladó.

2—3

SCHMIDT főtörzsorvos-féle

FÜL-OLAJ

megjavítva Dr. M. Deutsch által, gyógyít mindennemű süketiséget mely nem vele született, nagyothallás és fülgúgás is általa hamar eltávolíttatik.

Bizonyítvány. — Ezer és ezer köszönet a nekem küldött füloajért, melynek többszöri használata után teljesen elvesztett hallási tehetőségemet, isten segítségével egészen visszanyertem. Én oly siket valék, hogy a harangszót — daczára, hogy a templom mellett lakom — nem hallottam, míg most zsebóráim ketyegését is könnyen hallhatom. Ismét ezer köszönet ez áldott szer feltalálójának.

Steiner Dávid,
okleveles főtanátr Baborsán.

2 frt 40 kr. bérmentes beküldése mellett, használati utasítással együtt azonnal és bérmentesen megküldetik.

Graetz Gyula,
Bécs II. Praterstrasse 49.

6—15

Alter és Kiss Budapesten

királyné Ő Felségének udvari divatúru szállítói tisztelettel értesítik ezennel nagyrabecsült vevőiket, hogy

utazójuk

legrövidebb idő alatt beérkezni fog és nagy választékát

a legújabb párisi ruhakelméknek

A „Vadászkürt“ szállodában

megtekintés végett bemutatni bátor leend, egyszersmind elvállal megrendeléseket kész ruhákra, melyek a legújabb francia divat szerint, a legrövidebb idő alatt készíttetnek.

Orvosi bizonylatok

„MARGIT“ GYÓGYFORRÁSROL.

Előnyös tulajdonsága valamennyi szikéleges vizek között, — vegyi alkotásának szerencsés összetétele, — kevés szabad, de gazdag, félig kötött szénasav tartalma.

Dr. Korányi Frigyes egyetemi tanár és kir. tanácsos. Jó hatásnak találtam a légutak és nyomorvákhatyáinak hurutos bántalmainál. A Seltersi-, Radeini-, Vichy- stb. vizektől különbözik, csekélyebb szénasav tartalmánál fogva s azért vérzések, lehetőségénél, vagy a hól a vérkeringési szervek izgatásától kell tartani, a szénasavanyusabb főlött előnynyel bír.

Dr. Gebhardt Lajos egyetemi tanár, Rókus-kórház igazgatója. Kiválóan jó hatásnak bizonyult a légző-, emésztő- és vizezőszervek hurutos bántalmainál oly annyira, hogy jelenleg rokonalkatu más ásványvíz kórházunkban alig rendelkeztek, — csekély szabad szénasav tartalmánál fogva, oly esetekben is sikeresen alkalmazzuk, a melyekben a Seltersi-, Giesshübli-, Gleichenbergi vizeknek használata határozottan káros volna.

Dr. Navrátil Imre egyetemi tanár. Torok-, gége-, légsző- és hörgbetegségben igen jó kiváló hatást pedig akkor gyakorolt, ha az említett szervek bántalmával rokon természetű gyomorbad volt jelen.

Dr. Póór Imre egyetemi tanár. Gége-, tüdő-, gyomor-, vizezőszervek idült hurutját, szintugy oszlatja, mint a Seltersi, Gleichenbergi, Giesshübli. Előnye, hogy a betegek élvezettel isszák s hogy sem bevéve, sem belélegzve, a fejben vagy tüdőben nem okoz semmi vértorlódást.

Dr. Kéty Károly egyetemi tanár. Légző-, emésztőszervek hurutos bántalmainál jó eredménnyel alkalmaztam. Seltersi-, Gleichenbergi-, Giesshübli vizek fölött kisebb szénasav tartalmánál fogva előnynyel bír.

Dr. Barabás József Rókus-kórházi főorvos. Légsző-, emésztő- és vizezőszervek hurutos bántalmainál bátran versenyez a külföldi szikéleges ásványvizekkel.

Dr. Bamberger Henrik egyetemi tanár, udvari tanácsos. Légző-, emésztőszervek idült hurutjainál tapasztalt eredmény bizonyítja, hogy gyógyhatásában teljesen azonos a Seltersi-, Giesshübli- és Vichy vizekkel.

Dr. Duchek András egyetemi tanár, udvari tanácsos. Összetétele és kellemes ízénél fogva ajánló a légző és emésztőszervek kórállapotainál.

Hamisítások és szándékos félrevezetések elkerülése tekintetéből kérjük a tekintetes orvosi kart, úgy a t. cz. közönséget, hogy az eddig használt „Luhi“ név mellőzésével ezentul csak a „Margit gyógyforrás“ elnevezést használják.

Borral használva a legegészségesebb és legkellemebb ital.

3—0

Dr. Karlovsky utóda

„Margit“ gyógyforrás igazgatósága